

Беларус

ГАЗЕТА БЕЛАРУСА У ВОЛЬНЫМ СВЕЦЕ

ЦАНА — PRICE 50

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
POST ADDRESS: BIELARUS, P. O. BOX 109, JAMAICA, N. Y. 11431, Tel.: AX 1-8038

Год XXI. № 173 Нью Ёрк September — Верасень 1971 New York Vol. XXI. № 173

ПЕРАД ЮБІЛЕЯМІ ЯНКІ КУПАЛЫ Й ЯКУБА КОЛАСА

Налега 7 ліпеня спаўненца 90 год ад нараджэння Янкі Купалы, а 3 лістапада — ад нараджэння Якуба Коласа.

Як паведаміла газета „Літаратура і Мастацтва” за 23 ліпеня ў 13 жніўня сёлета, у БССР ужо пачаліся падыхтоўкі да абодвых юбілеяў. Пастаною ЦК Камуністычнай партыі Беларусі створаны ў ліпені Рэспубліканскі юбілейны камітэт для правядзення юбілею Янкі Купалы ў складзе 23 асобаў, а ў жніўні — Рэспубліканскі юбілейны камітэт для правядзення юбілею Якуба Коласа ў складзе 32 асобаў, разам — 55 асобаў. Абодвы юбілейны камітэты ачольвае на месцы старшыні Савету Міністраў БССР Н. Сняжкова, як іхны старшыня. Сярод усіх сяброў абодвых камітэтаў — 10 высокіх партыйных кіраўнікоў, 14 сяброў ураду БССР, 16 пісьменнікаў (па 8 у кожным камітэце) і 15 прадстаўнікоў іншых галінаў мастацтва, культуры й навукі.

Ужо сам факт, што юбілейныя камітэты былі пакліканы ЦК партыі, ачоленіем прадстаўнікам ураду БССР ды што ў складзе абодвых камітэтаў вялікая колькасць прадстаўнікоў партыі і ураду БССР, сярод якіх шмат і ня Беларусаў, якія траба лепей, гаворыць за тым, што сувязкаванье юбілеяў абодвых паэтаў будзе мець цалком партыйна-казенны характар.

Нармальная юбілейная камітэты мусілі быць пакліканыя або Саюзам пісьменнікаў Беларусі, або сумесна творчымі саюзамі ўсіх галін маствацтваў й культуры, або адвоведнай навуковай установай — Інстытутам літаратуры імя Янкі Купалы Акадэміі навук БССР ды ачоленіем або старшынём Саюзу пісьменнікаў Беларусі або найбольш выдатнымі ў заслужанымі пісьменнікамі. Тымчасам у абодвых юбілейных камітэтах прадстаўнікі Саюзу пісьменнікаў Беларусі займаюць становішчы адно на месцы старшыні: старшыня Саюзу пісьменнікаў Беларусі Максім Танк у юбілейным камітэце дзеля правядзення юбілею Янкі Купалы і намеснік старшыні Саюзу пісьменнікаў Беларусі Іван Шамякін у камітэце дзеля правядзення юбілею Якуба Коласа. Сярод пісьменнікаў — сяброў абодвых камітэтаў пераважаюць не найвыдатнейшыя й найблізьшае служаныя для роднай літаратуры пісьменнікі, а бяспринциповыя партыйныя сорвілісты, як Іван Шамякін, Аляксей Кулакоўскі, Ленін Прокш, Кастусь Кірэнка, Міхась Лынкоў, Мікола Ткачоў, Пятрусь Броўка, Тарак Хадкевіч.

Дык не застаецца найменшага сумлеву, што найвялікшыя беларускія нацыянальныя пісьменнікі ў іздзялі беларускага нацыянальнага адраджэння будуть паказаныя на юбілейных урачыстасцях, як песьні на панэгірычных хваласпеваў Камуністычнай партыі й савецкай уладзе.

Роля, якую адыгралі Янкі Купала й Якуб Колас і ў беларускай літаратуре, і таксама ў беларускім нацыянальна-адраджэнскім руху, нагатулькі вялікая, можна сказаць, як песьні на панэгірычных хваласпеваў Камуністычнай партыі й савецкай уладзе.

Дык не застаецца найменшага

сумернія з важнасцю юбілейнае падзеі. А першае паседжанье камітэту дзеля правядзення юбілею Якуба Коласа, што адбылося 11 жніўня, навет не абміркоўала гэтых мерапрыемстваў, а толькі даручыла апрацаўваць іхны плян адвоведным арганізацыям і ўстановам.

Праўда, яшчэ ў травені 1969 году назукоўы супрацоўнік Музэю Янкі Купалы М. Дзяшкевіч пайфармаваў быў у газэце „Літаратура і Мастацтва” пра распрацаўаны Музэем плян мерапрыемстваў, прысьвечаных Купалаваму юбілею. Але гэта быў яшчэ адно прыватныя й далёка імянныя праекты. Спартрабілася чакаць больш двух год часу, каб адмыслова ствараны юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што мелі-моц пастановы. Больш таго, у юбілейных праектах Музэю Янкі Купалы галоўны націск быў паложаны на навуковыя выдавецкія мерапрыемствы, пра

якія на згаданым паседжанні Рэспубліканскага юбілейнага камітэту было ўзгадненае, што юбілейны камітэт заняўся апрацаўваннем юбілейных мерапрыемстваў, што

ПОЛАЦКАЯ СВЯТАЯ САФІЯ

Сабор Полацкае Сафіі ў XVI стагодзьдзі

Сабор Святое Сафіі ў Полацку стагодзьдзямі быў славай і гордасцю і Палацку, і ўсёй Полацкай Зямлі. З клічам „За Святую Сафію!” кідаліся калісці ў бой Палацане пры абароне свайго места й свае бацькаўшчыны ад напасыў ворага. Пабудавалі свой сабор Палацане хутка пасыль прыняцца хрысціянства, бо ў гадох 1044 — 1066, у часы князьні Слава Палацкага князя Усяслава Чарадзея. Не зважаючы на рост і разбудову Полацку на працягу дзесяціцот далейшых гадоў, і ўсе яго перабудовы, сабор Святое Сафіі ёй сяйна ў архітэктурных цэнтры места.

З дзесяці стагодзьдзяў існавання сабор полацкае Сафіі шмат разоў грабілі, бясчеснілі, разбурали ворагі. Руйнаваў яго ці раз і агонь венчных і невенчных пажараў. Нішчыў, пэўна-ж, і бязлігасны час. Ды Палацане заўёды рупна даглядалі старечны, адказыні прашчуромі, сымбалі свае свабоды й вернасці Богу. Як толькі мінала ліхальце, ці, сабор меў сем кумпaloў.

Як адыходзіла няшчасцце, ці ўцякаў пабіты вораг — яны ізноў падраўлялі ды Богу на славу адзаблілі сваю Святую Сафію. Калі-ж было трэба — дык і нанава адбудоўвалі.

У выніку шматлікіх перабудоваў колішні спачатковы вонкавы выгляд Святое Сафіі даўно забыты. Пасыль апошніх перабудовы ў палаціне XVIII стагодзьдзя полацкі Сафійскі сабор стаў барокава, падоўжнага плянія, царкоўна пабудовай, з дзвумя рагавымі вежамі пры фасадзе на паўдні.

Якія былі першапачатковыя вонкавыя абрывы аднае зь першых хрысціянскіх севятынія Беларусі, нікто сяяна дакладней не ведае, бо ні старых зарысавак, ні яе воні не захавалася. Толькі ў вадным летапісе пры пераліку „гарадоў літоўскіх” адзначана, што полацкі „Святае Сафія каменна, а сямі вярхоў”, з чаго вынікае, што калісьці, сабор меў сем кумпaloў.

Як бачым, спосабам свае пабудовы полацкі Сафійскі сабор XVI стагодзьдзя быў вельмі блізкі іншым тагачасным цытадэльнага тыпу цэрквам Беларусі, прыкладам якіх можуць быць захаваная й дагэтуль.

Ці аўтакефалію Беларуское Праваслаўнае Царквы на чале зь першым Беларускім Мітрапалітам Грыгорам Цамблакам.

У падножжа Замкаве гары, на Кавальскай вуліцы, чырванее сваім цагляным дахам Фарны касцёл. Ён пабудаваны ў пачатку 15-га стагодзьдзя Вітаўтам на тым месцы, дзе калісці знаходзілася севятыня Пяруна. У ім у 1422 годзе адбыўся шлюб Ягайлы з князёўнай Софіяй Гальшанскай, распачынальнай дынастыі Ягелёнаў, тут пасланцы Івана Грознага вялікія прамовы з Жыгімонтам-Аўгустам, у ім-же ў 1798 годзе адбылося хрысцінне Адама Міцкевіча і дагэтуль перахоўваецца той севяты аброз, пра які ў „Пану Тадэушу” паведаў: „Ты, які град Наваградакі з слысці і бед ахоўваеш”. Але затое ў 60-х гадох зньікнуў мармуровы помнік, пастаўлены ў гонар тутэйшага каштэляна Яна Рудаміна і вясмы іншых наваградчанскіх шляхцічоў, палеглых у 1621 годзе ў бітве з Туркамі пад Хацімам.

На рагу Касцельнай і Слонімскай вуліц знаходзіцца Міхайлаўскі касцёл, пабудаваны ў 1623 годзе канцлерам Літвы Хадкевічам. Ён меў калісці пышны інтар'ер з стылі ракако і да яго прылягай будынак Дамініканскага кансісторыяту, у якім вучыўся Адам Міцкевіч. На Горадзенскай вуліцы вы заўажыце колішні Францішканскі касцёл, адабраны ў 1846 годзе ў Беларускай католікай і перададзены праваслаўным Беларусам з адначасным перайменаваннем у гонар імпэратара Мікалая Першага ў Мікалаеўскі сабор. Паводля паданьня таго на Барысаглебскай царкве, як і вядомыя Маламажайкаўская Сынкавіцкая, зьяўлялася калісці абароннай.

У 1961 годзе археалёг M. Каргеру пашанцавала адкапаць побач з сучаснай Барысаглебскай царквой рэшткі велічнага Барысаглебскага сабору, пабудаванага ў першакаці 12-га стагодзьдзя ў стылі киркуху адміністратаром у пароўнанні з адначасным яму Полацкім Спаса-Праабразаўскім саборам. Паводля паданьня таго на Барысаглебскай царкве, як і Любчы Вайшэлак, як і ў 1416 годзе адбыўся скліканы замураваў ў ейнай съянне ад зиянія.

Царква ў Сынкавічах, або царква ў Мажайкаве. Сваёй пляцоўкай канструкцыйнай полацкай Святае Сафія падобная была вельмі ѹ да віленскай Святае Траецкай царквы. Ды асабліва нагадвала яна ведамую, у часе апошніх вайны нахаль зыншчыну, царкву ў Супрасль.

Дык, як рысунак Пахалавецкага даводзіць, полацкай Сафіі XVI стагодзьдзя нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манументальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войстрыя, конуснае формы, дахі рагавых вежаў, стромкая нязвычайна вежа цэнтральная, съветаць, што вонкавы архітэктурны абрывы выглядаюць нахадзілася на беларускіх прасторы архітэктурная зыява. Наадварот — формамі пабудовы ѹ сваім стылем яна арганічна звязаная з іншымі ўзорамі тагачаснага манumentальнага будаўніцтва тэрыторыі. Войст

ЗЬ БЕЛАРУСКАГА САВЕЦКАГА ДРУКУ

„ЖЫВАЯ ІШЧЭ ДУНА ПІД НАРОДЗЕ ГЭТЫМ”

Гэта было сапраўднае съвята, съвята народнай творчасці. Зь піці рэйнаў Палесся зъехаліся ў залыны гарадок Нароўлю ўздельнікі мастацкай самадзейнасці, каб прадэманстраваць сваё песьненнае майстэрства. Ля самай Прывіці, па цэнтральнай вуліцы раённага цэнтра, ішлі яшчэ калёны. Яшчэ ніколі Нароўлю не бачыла такога падраду. Людзі былі апранутыя ў беларускую нацыянальную вопратку: вышыяніемі сарочкі, саматкаў, андаракі, рознакаляровымі хвартухі. Калёны накіраваліся ў старажытны цяністы парк, што раскінуўся над прыгажунай Прывіцію. Сонечны летні дзень, пошум кучаровых дрэў, гамонка прыгожа апранутых самадзейных артыстых стваралі добры настрой ува ўсіх, хто прыйшоў і прыхадзіў гэты дзень на съвята народнай творчасці. А прыхадзілі сюды хлебаробы з многіх калгасаў і саўгасаў Нароўлянскага й суседніх раёнаў, каб паслухаваць виступлены лепшых калектываў мастацкай самадзейнасці песьненага Палесся.

І вось „зялёны тэатр” парку запоўнілі людзі. На сцену выйшоў дырктар Гомельскага аблсанаторія Дому народнай творчасці Леанід Рудзкоў. Ён павіншаваў ўздельнікаў мастацкай самадзейнасці, усіх, хто тут прысутнічаў, із съвятам песьні, расказаў, што такія съвяты на Гомельшчыне ўжо сталі добрай традыцыяй і што яны праводзіцца штогод у тым ці іншым раённым цэнтры вобласці.

Забягочы кіруху наперад, скажу, што гэта — сваясаблівае съвята. На ім выконваюцца толькі старадаўнія беларускія народныя песьні, і выконваюцца іх, як правіла, пажылія калгаснікі і калгаснікі, работнікі саўгасаў. Гэта песьні, якія яны чулі яшчэ ад сваіх бацькоў і дзядоў і якія перадаюцца з пакаленія ў пакаленіе. Пасыль, калі я слухаў песьні, лавіў сябе на думцы, што многіх з іх яшчэ ні ў якім фальклёрным зборніку, што яны яшчэ не запісаны супрацоўнікамі Інстытуту мастацтвазнаўства, этнографіі й фальклёру Акадэміі навук БССР.

А tym часам на сцену ўжо выходзілі ўздельнікі мастацкай самадзейнасці. Яны неяк сарамліва становіліся па кругам у рад, пазіралі на мора слухачоў, пры штоўсці перакідваліся словамі. Яны, вядома, хваліваліся. Гонар адкрыць съвята народнай песьні выпаў на долю жаночага вакальнага ансамблю Валадскага сельскага Дому культуры Ельскага раёну.

Калі аб'явілі, што будзе выконвацца беларуская народная песьня „А ў полі бяроза...”, усе прыціхлі, усе скіравалі свой позір на сцену. І палілася шчырая, кранаючая сэрца, песьня:

А ў полі бяроза
Кудравая стаяла...

Адна песьня зъмяніла другой. І цяжка выдзеліць лепшую з іх, бо ўсе яны гучыць хораша, непаў-

КАЛГАСНЫ БЫТ: ВАДА З БАЛОТА

У саўгасе „Аршанскі” Аршанскае раёну нямала займаюцца паліяншчынскімі культурамі быту сельскіх працаўнікоў. Няўпрашаным пакуль што застаецца пытаньне водазабесьпиччыні.

Вёска Сідараўка — адзін з буйных населеных пунктаў гэтага саўгасу. Жывуць там працаўніцы, сярэднія людзі. Яны кlapоцяцца пра прыгожасць свае вёскі: азеляніць вуліцы, падтрымліваюць па-

ДА ПЫТАНЬНЯ “ЗАЛАТОЙ ПАРЫ” У ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ

Адным із сілых законаў савецкай навуковай літаратуры зъяўляецца нападаныне на г. зв. „буржуазных нацыяналістах”, якія аўтавінавацца ў „здрадніцтве” і якім прышліпаюцца такія мянушкі, як „гітлероўскія паслугачы”, „паклённікі”, „найміты заходнегерманскага і амэрыканскага імперыялізму” і падобныя. Практыка гэтая мае ўжо сваю гісторыю і працягваецца да нашых дзён з меншай ці большай інгансіёнасцю. Дзейнасць беларускіх эміграцыйных вучоных на Захадзе, накіраваная супроць выкryўляння і хвальшаванья гістарычнага мінулага беларускага народу, падобна як і дамаганіні нашых вучоных на Бацькаўшчыне крэтычнага і аб'ектыўнага падходу ў даследванні гістарычнага працэсу Беларусі, трывожаць Маскву, змушаючы яе да энергічнага супрацоўніцтва. Прывіціе Масквы на грабе нікімі сродкамі, каб, закрэсліўшы некалькі стагодзьдзяў гісторыі беларускага народу, паказаць нас народам бязьдзяржаўным у мінуўшчыне. Аднай-

з шматлікіх спробаў у гэтым кірунку можна ўважаць кніжачку прафэсара Л. Абэцэдзарскага „У съвяте неабверожных фактаў”, выдадзеную ў 1969 годзе ў выдавецтве Бібліятэчнай газеты „Голас радзімы”.

У гэтым артыкуле мы на зъбіраемся рабіць аглядзу гэтае „працы” Абэцэдзарскага. Каротку раздзялію на яе ўжо зрабіў др. Я. Запруднік у № 147-148 „Беларус”. Мы спынімся аднак на найбольш балючым для Масквы пытаньні, а менавіта, пытаньні існавання гэтак званае „залатое пары” ў гісторыі беларускага народу. Яно, бо, неапакоіц Крамль на працягу некалькіх дзесяцігодзінь.

Гэтак, яшчэ ў 1959 годзе у „Нарысах па гісторыі беларускай літаратуры”, гаворачы пра гэту пасыху, аўтары змушаны былі пісаць: „Беларускія буржуазныя нацыяналісты, спрабуючы фальсифікація гісторыю, намагаліся стварыць аб гэтым пэрыядзе низправільнае ўайлінне. Яны імкнуліся штучна перавысці значэнніе таіх гістарычных фактав, якія выданы ў XVI

25-Ы ГАДАВЫ ЗЬЕЗД ЗБВБ

Сёлета 17 ліпеня ў залі Беларускага Дому ў Лёндане адбыўся 25-ты Агульні Гадавы Зьезд сябру Беларускай Брытаніі. Старшынём Зьезду быў сп. Кажаневіч з Манчестру, а сакратарамі — сп. Баюроўскі (Бірмінгем) і сп. І. Сліўковіч (Лёндан).

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае съвята. Толькі рэха аддаецца за паркам і дзесяці зінікі ў лазняхах, на другім беразе павоўнай Прывіці...

Амаль чатыры гадзіны цягнулася гэта дзвіноснае с

ШТО ЧУВАЦЬ?

Песня „Магутны Божа” (слова Н. Арсеньева, музыка М. Равенская) у выкананні баса Пётры Конюха ў казацкага хору Сяргея Жарава зъмешчаная на даўгаграйней кружалцы, што выйшла ў ямейскім выдавецтве Дойчэ Грамофон Гэзэльштафт. Кружалка мае загаловак „Русесіш Лідэр унд Хорэ — Раён Сонгс энд Корусес”. Першае 10-тысячнае выданьне яе ўжо разыглося. Кружалка ў другім выданьні мае нумар 136 555 (стэрэа).

Апрача беларускага песні „Магутны Божа”, на кружалцы зъмешчаная таксама ўкраінскай ролігічной песня „Пачаеўская Маці Божая” ды некаторыя традыцыйныя даркоўнадавленскія літургічныя й панхідныя съпевы.

Песню „Магутны Божа” сп. Конюх выканану з глыбокім пачуцьцём, і гучыць яна вельмі прыгожа ў суправаджэнні хору.

У Сыненні ў Аўстраліі 4 і 5 верасьня сёлета адбылася шматнацінальная дэмманстрацыя ў абароне ўкраінскага гісторыка Валянтына Мароза, засуджанага савецкім судом на 14 гадоў зыняволенія. У дэмманстрацыі ўзялі таксама ўдзел прадстаўнікі Беларусаў з лёзунгам „За вольную Беларусь”. Галоўныя сіднійскія газеты зъмісьцілі пра дэмманстрацыю рапортажы.

Раман-памфлет Ільлі Гурскага „Чужы хлеб”, прысьвечаны „беларускім буржуазным нацыяналістым”, выйшаў асобнай кнігай у выдавецтве „Беларусь”. Пра гэта даўдеваемся з газеты „Звяздз” (7. IX. 71), у якой зъмешчаная рэцензія на „раман” І. Гурскага. Друкаваўся ён таксама ў скорце ў 12-м нумары „Полымя” за 1969 год. „Раман”, паводле рэцензэнта Жыдовіча, „вызна-

чаецца яркімі выкryвальными эпізодамі, войстрай публістычнасцю. У ім адчуваецца партыйны падыход аўтара да вырашаных проблемаў”.

„Бебуринацам не падабаецца выданые Беларускай Савецкай Энцыклапедыі” — на гэтым тэмі часопіс „Вожык” (№ 11, чырвень 1971 году), зъмісьціў карыкатуру: двух радыялкамінатарапаў на далюровай прывязі атакуюць вялікі том „БелСЭ”. Пры зацікаўленасці падсавецкіх людзей да таго, што робіцца Беларусамі за мяжой, гэта бадай, ці не найлепшы спосаб рэкламаваць энцыклапедыю.

Тыраж „Вожыка” 193 тыс. экзэмпляраў.

На катэдры беларускага філалёгіі Варшаўскага ўніверсітэту адбыўся сёлета выпуск. Беларускую філалёгію сёлета закончыла 13 асобаў. Всем з іх пісалі свае магістэрскія працы з літаратуры пад кіраўніцтвам др. Аляксандра Барышэўскага і пяць асобаў з моваведы пад кіраўніцтвам праф. Антаніны Абрэмскай-Яблонскай і доктара Альжбеты Смулковай. На катэдру беларускага філалёгіі Варшаўскага ўніверсітэту тымчасам паступіла сем выпускнікоў сярдніх школаў, які дадеваемся з беларускіх газеты „Ніва”.

На тэрыторыі Беларусі людзі жылі пяць з палаўніна тысяч гадоў таму, паводле апошніх археалагічных знаходак менскага археалёга М. Чарняўскага. На поўнач ад Менску ў Лагойскім раёне археалёг нашыў крэмневія прылады працы, рагавыя матыкі й сякеры, арнамантаваную кераміку, наканечнікі стралаў, праколкі. Паведамлічы пра знаходку, газета „Звяздз” (18. VIII. 71) піша, што яна дае пікавыя весткі пра „самую старажытную з ізалітычных стаянок на тэрыторыі Беларусі”.

Сяргей Панізьнік

У ДАРОЗЕ

Мой адрес:

пошта палявая,
дзе над прасторам сънегавым
адноўлькава ўсім жывым
зара ўзыходзіць агнявая.

А дзень наступіць на сумёты —
і ападаюць маразы.
Ізноў у небе палазы —
сълед рэактыўных самалётаў.

У нашым,
з вытрымкай,
народзе
цярпеньнем кожны даражыць.
Усё тут можна перажыць,
хочь пошта часта і падводзіць.

У нясупынлівой трывозе
вяты трапечуцца ў гаях...

... Зямля далёкая мая!
Я — твой!

Я толькі у дарозе.

ЗЯМЛЯ ТАКАЯ

Нам ніколі не памерці,
ні у якім горы.
Застануцца для бясъсмерця
назвамі аэры.

Тая-ж Нарач або Свіцязь...
Хіба выпаліш, растопчаш
няйміручых гукаў віцые,
слой — вякоў праточын.

Нам ніколі не памерці,
гэта ўжо бяспрочна...
Праладуць аэры ў съвеце,
застануцца рэчкі.

Тая-ж Ясельда ці Шчара,
Свіслач або Нёман...
Калі ёсьць на съвеце чары —
ў назвах ўпамянёных.

Нам ніколі не памерці,
бо — зямля такая,
дзе народ у шчасьце верыць,
дзе жыцьцё народу мерыць
крыніца жывая.

НАРАЧАНСКАЯ ПЕСНЯ

Ночы золкія пеняць
пожні зёлкавых траў.
Нарачанскую песню
притулю да кастра.

У разбуджаных хвалях
будзе біцца прыліў,
адгукнецца Купальле
ў ціхай песні зямлі.

ДЭТРОЙЦКАЯ ХРОНІКА

2-га ліпеня сёлета ў залі „Форд Аўдыторыум” у Дэтройце адбыўся вялікі канцэрт этнічных групаў. Ад Беларусаў выступала сп. «Алена Жэлягін», якая выканала на піяніне візанту беларускіх песеняў, пераважна ў апрацаваны камп. Куліковіча.

13-га ліпеня сп. Юрка Мазура і сп. «Барбара Сажыч» ездзілі ў стаўліцу штату Мічиган Лансінг да губернатара Мілікану дзеля атрымання пракламаціі „Тыдня паняволеных народаў”.

17-га ліпеня па вуліцах Дэтройту адбыўся парад-дэманстрацыя „Паняволеных народаў”, а пасля — узняньніцы съцягу на гарадзкім пляцы. Беларускі аўтамабіль з напісам „Свабода Беларусі”, беларускім сцягам і трывом прыгожымі жанчынамі ў нацыянальных строях выглядаў вельмі добра.

12 верасьня закончыўся „Мічиганскі Штатавы Кірмаш”. На ўрачыстасці вынасы съцягу маладая пара спадарства Жолягіна ў нацыянальнай візітцы прадстаўляла Беларуса Дэтройту.

У сувязі з Тыднем паняволеных народаў у бібліятэцы Дэтройту быў наладжаны выстаўкі, якія можна было аглядаць праз цёлак лета. Беларускі стенд добра прадставіўся ў парадку. Пасля з'яўліліся з беларускіх газеты „Ніва”.

БЕЛАРУСАВЕДА Ў ЧЭХАСЛАВАЧЧЫНЕ

Цікавыя весткі пра стан беларусаведаў у Чэхаславаччыне апублікаваў др. Вацлаў Жыдліцкі ў беластоцкім тыднёвіку „Ніва” за 8 жніўня сёлета. Асноўны цэнтар беларусаведыкі ў Чэхаславаччыне, піша др. Жыдліцкі, канцэнтраецца ў беларусаведным аддзеле Карлівага ўніверсітэту ў Празе, але не абмажкоўваеца толькі гэтым. Беларускі мова й літаратура даследуюцца шмат якімі чэскімі і славацкімі славістымі. Каштоўным дапаможнікам для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Святоў языковедна русісткія, украіністкія й беларусісткія”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падрабінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі, сталася бібліяграфічная публікацыя „Славацкая языковедна русістка, украіністка й беларусістка”, якую пэрыядычна выдае Дзяржавная бібліятэка ЧССР. Пра сябе др. Жыдліцкі кажа, што ён рыхтуе цяпер падробінкі слоўнік усіх беларускіх пісьменнікаў ад пачатку да сучаснасці, які будзе выдацца ў сусветнай серыі праскім выдавецтвам „Адэон”.

Карацэйшы даведнік гэтага тыпу ўжо друкуюцца. Беларускія грамадзкія і славацкія славацкія і польскія славістыкі ўзбяцаюць чэскімі і славацкімі славісткамі для спэцыялістак, кожа др. Жыдліцкі